

در انتخابات، دو مسئله از همه مهم تر است: مسئله اول، حضور مردم، مسئله دوم، قانون‌گرایی در انتخابات. این جور نباشد که اگر انتخابات بر طبق نظر ما انجام گرفت، قبول داشته باشیم؛ اگر برخلاف نظر ما بود، می‌زنیم زیر قانون؛ نه قانون را قبول داریم، نه رأی مردم را قبول داریم؛ این نمی‌شود. فتنه ۸۸ همین جور بود. (۱۳۹۰/۰۷/۲۰) www.basirat.ir

حرف روز رابطه وعده‌ها و انتظارات

کارزار انتخابات به فاز تبلیغات رسیده است و نامزدهای ریاست جمهوری وعده‌ها و قول‌هایی برای پس از انتخاب شدنشان می‌دهند؛ وعده‌هایی که گاه فقط مصرف انتخاباتی دارد و برخی نامزدها در گرماگرم انتخابات و برای جذب آرای مردم آن‌ها را ردیف کرده‌اند.

نکات تحلیلی: در خصوص وعده‌های انتخاباتی چند نکته قابل تأمل است: ۱- یکی از شاخصه‌های نامزد اصلح برای انتخابات، مطابق فرمایشات مقام معظم رهبری، اطلاع از اختیارات و مسئولیت‌های ریاست جمهوری است. از جمله مواردی که این شاخص را تبیین می‌کند، و به عبارتی نشان می‌دهد که کدام نامزد از منظر این شاخص اصلح تر است، توجه به شعارهای انتخاباتی است. شعاری که با امکانات و اقتضائات کشور همخوانی ندارد و البته راهکارهای دستیابی و تحقق آن شعار و وعده به‌خوبی بیان نمی‌گردد، نشان‌دهنده عدم اطلاع نامزد از امکانات، مسئولیت‌ها و مقدرات است. ۲- اتفاقی که بخصوص در دو دوره گذشته انتخابات ریاست جمهوری رخ داده، آن است که برخی از نامزدها وعده‌هایی را دادند که باعث افزایش انتظارات مردم شد؛ اما در نقطه مقابل، این وعده‌ها با واقعیت‌های میدان و صحنه عمل، همخوانی نداشت. لذا اتفاق این بود که مردم با این وعده‌ها و امید به تحقق آن‌ها وارد فضای بعد از انتخابات شدند؛ اما عدم تحقق این وعده‌ها و شکاف میان انتظارات با واقعیت روز جامعه، باعث تولید سرخوردگی شد؛ واقعیتی که امروز آن را باید به‌عنوان یکی از اصلی‌ترین دلایل پایین آمدن مشارکت در انتخابات دانست. ۳- وعده‌های کاذب، یک شاخص منفی به نام عدم اعتماد در جامعه تولید می‌کند که نتایج نظرسنجی‌های معتبر، آن را به‌عنوان یکی از دلایل عدم مشارکت بخشی از جامعه در انتخابات نشان می‌دهد. وعده حل مشکلات در ۱۰۰ روز، ایجاد رونق اقتصادی که مردم به یارانه نیازی نداشته باشند و ... وقتی بیان شد و نمودی پیدا نکرد، بخشی از مردم را نه تنها به صاحب وعده، بلکه به سایر نامزدها نیز بی‌اعتماد می‌کند و لذا افکار عمومی تصور می‌کنند که احتمالاً بقیه نامزدها نیز در بیان وعده‌ها دروغ می‌گویند.

بنابراین مطالبه بیان وعده‌های واقعی و مبتنی بر مقدرات و ارائه منابع و راهکارهای تحقق آن می‌بایست مدنظر مردم و رسانه‌ها باشد؛ امری که باعث می‌شود فضای انتخاباتی از احساسات به سمت منطق انتخاب درست حرکت کند.

(نویسنده: مصطفی برزگار)

گزارش روز مردم و ۱۲ دوره انتخابات ریاست جمهوری

در روزهای گذشته فضای تحلیلی برخی رسانه‌ها و تحلیلگران سیاسی ادعا می‌کنند که با توجه به تعداد اندک تأیید صلاحیت شدگان انتخابات ریاست جمهوری، مردم در انتخابات کمتر شرکت خواهند کرد، اما بررسی روند انتخابات‌های گذشته خلاف این ادعا را ثابت می‌کند.

گزاره‌های خبری: دوره اول انتخابات ریاست جمهوری: ابوالحسن بنی‌صدر در این انتخابات، ۷۶ درصد آرا را کسب کرد. رقبای وی در این انتخابات، حسن حبیبی، احمد مدنی، صادق طباطبایی، داریوش فروهر، صادق قطب‌زاده، کاظم سامی، محمد مکرری، حسن غفوری‌فرد و حسن آیت بودند. این دوره از انتخابات بدون اعمال نظر شورای نگهبان، اما با نقش مستقیم حضرت امام و وزارت کشور برگزار شد. دوره دوم انتخابات ریاست جمهوری: محمدعلی رجایی در رقابت با سه رقیب انتخاباتی، موفق شد ۹۰٪ آرا را کسب کند. دوره سوم انتخابات ریاست جمهوری: سید علی خامنه‌ای در رقابت با سه نامزد دیگر، به ریاست جمهوری رسید. ایشان در این انتخابات که با مشارکت ۷۵ درصدی مردم برگزار شد، ۹۵٪ آرا را به دست آورد که تاکنون بالاترین درصد جلب نظرات مردمی در تمامی انتخابات ریاست جمهوری ایران بوده است. دوره چهارم انتخابات ریاست جمهوری: در انتخابات سال ۱۳۶۴ نیز، آیت‌الله خامنه‌ای با کسب ۸۵٪ آرا در سمت ریاست‌جمهوری باقی ماند. دور پنجم انتخابات ریاست جمهوری: شورای نگهبان از میان ۷۹ نامزد این انتخابات، فقط صلاحیت اکبر هاشمی رفسنجانی و عباس شیبانی را تأیید کرد. اکبر هاشمی رفسنجانی ۹۴،۵۱ درصد از آرای مأخوذه را کسب کرد و رئیس‌جمهور شد. میزان مشارکت در این دوره ۵۴،۶ درصد بود. دوره ششم انتخابات ریاست جمهوری: ششمین دوره انتخابات ریاست جمهوری ۱۲۸ داوطلب داشت. شورای نگهبان صلاحیت ۱۲۴ نفر را رد کرد و چهار نفر تأیید صلاحیت شدند. هاشمی رفسنجانی با کسب حدود ۱۰ میلیون رأی، نزدیک به ۶۴ درصد آرا را به دست آورد. میزان مشارکت در این دوره ۵۰،۵ درصد بود. در دوره هفتم انتخابات ریاست جمهوری ۴ نفر احراز صلاحیت شدند و در این دوره ۸۰ درصد از واجدین شرایط در انتخابات شرکت کردند و در آن سید محمد خاتمی ۶۹ درصد از آرای مأخوذه را کسب کرد. در دوره هشتم انتخابات ریاست جمهوری، از میان ۸۱۷ داوطلب ثبت‌نام کننده، ۱۰ نفر توسط شورای نگهبان تأیید صلاحیت شدند و سید محمد خاتمی با کسب ۷۷ درصد آرای مأخوذه، برای دومین بار به ریاست جمهوری انتخاب شد. دوره نهم انتخابات ریاست جمهوری: شورای نگهبان از ۱۰۱۴ نفری که برای انتخابات ریاست جمهوری ایران ثبت‌نام کرده بودند، در ابتدا صلاحیت ۶ نفر تأیید و صلاحیت ۱۰۰۸ نفر رد شد ولی پس از حکم حکومتی رهبر معظم انقلاب، صلاحیت ۲ تن دیگر (مصطفی معین و محسن مهرعلیزاده) نیز تأیید شد. نتیجه این انتخابات دومرحله‌ای، انتخاب محمود احمدی‌نژاد با ۶۱ درصد آرا بود. دوره دهم انتخابات ریاست جمهوری: پس از بررسی‌های شورای نگهبان ۴ نامزد به‌عنوان کاندیداهای رسمی به رقابت‌های انتخاباتی راه یافتند. ۸۵ درصد واجدین شرایط در رأی‌گیری شرکت کردند و احمدی‌نژاد در این مرحله ۶۲ درصد آرای مأخوذه را کسب کرد. دوره یازدهم انتخابات ریاست جمهوری: در مجموع ۶۸۶ نفر در این انتخابات ثبت‌نام کردند و ۶ نامزد به رقابت پرداختند. این دوره با مشارکت داخلی ۷۲،۷ درصدی برگزار شد و حسن روحانی با کسب ۵۰،۷۱ درصد کل آرا، به‌عنوان رئیس‌جمهور منتخب برگزیده شد. دوره دوازدهم انتخابات ریاست جمهوری: جمعاً ۱۶۳۶ نفر ثبت‌نام کردند و تنها چهار نامزد احراز صلاحیت شده انتخابات ریاست جمهوری به رقابت پرداختند.

نکته پایانی: همان‌گونه که آمارهای فوق نشان می‌دهد، تعداد نامزدهای احراز صلاحیت شده توسط شورای نگهبان همواره انگشت‌شمار بوده است و میزان مشارکت مردم در انتخابات با تعداد نامزدها ارتباط دوسویه نداشته و تابع موضوعات دیگر حاکم بر کشور بوده است. با نگاه به گذشته، در انتخابات پیش رو نیز مردم اصل حضور در انتخابات را مورد توجه قرار خواهند داد و برای تعیین سرنوشت کشورشان پای صندوق رأی حاضر خواهند شد. (نویسنده: فرهاد مهدوی)

آخرین وعده‌های انتخاباتی؛ از وعده‌های بورسی تا ایده ارتقاء ارزش ریال

زاکانی: طی ۵۰ سال اخیر تنها کشوری هستیم که تورم دورقمی داریم و جزء ۵ کشور دارای تورم بالای ۲۵ درصد هستیم. با سرکوب قیمت‌ها تورم کنترل نمی‌شود. یک بانک مولد و خاص برای حمایت از تولید ایجاد خواهیم کرد. در حوزه پتروشیمی می‌توانیم ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار شغل ایجاد کنیم. در بورس، حقوقی‌ها با کمال ناجوانمردی مسیری را دنبال کردند که سرمایه مردم را آب کرد. به جای سفته‌بازی باید سیاست‌های پایدار در بورس اجرایی و بازارگردانی غلط تعطیل شود. فساد و رانتی که در ارز دولتی وجود دارد، بی‌نظیر است. دولت با بازار ارزبازی می‌کند تا مقاصد سیاسی خود را پیش ببرد. **قاضی‌زاده هاشمی**: برنامه‌ریزی جدی کردیم تا با ۵۱ پروژه، تورم را به زیر ۵ درصد برسانیم. در حوزه اشتغال برنامه ضربتی دوساله داریم. به ازای هر ایرانی بسته ماهانه ۳۰۰ هزار تومانی را طراحی کردیم. مدل ما برای اداره کشور، شهر - کشور است؛ یعنی هر منطقه‌ای اختیارات دولت را دارد. **رضایی**: ۸ سال است که همه را معطل مذاکره کرده‌اند و اقتصاد را شرطی کرده‌اند. مذاکره مهم است، من دور خودمان دیوار نمی‌کشم، اما اقتصاد را از شرطی بودن خارج می‌کنم. خطر نابرابری‌ها ده‌ها برابر از حمله نظامی به کشور خطرناک‌تر است. با تشکیل صندوقی ضرر سهامداران بورس را جبران می‌کنیم. مسیر تجارت بین‌المللی را می‌گشاییم. اولویت ما کشورهای همسایه و منطقه خواهد بود. ما کاری خواهیم کرد که پول ایران بعد از دلار و یورو قوی‌ترین پول منطقه شود. در مبارزه با دلالان، مفسدان بزرگ و دانه‌درشت‌ها جدی هستیم. **رئیس‌ی**: فقط قدرت نظامی امنیت‌آور نیست بلکه تولید برتر و باکیفیت نیز تولید قدرت می‌کند. امروز قدرت کشور در گرو اقتدار در تولید است. دولت من ائتلافی خواهد بود، ائتلاف با مردم، تولیدکنندگان و کارگران. به سمت همه نیروهای مولد و ضدفساد دست استمداد دراز می‌کنم. برخورد‌های پلیسی و قضایی با واردات بی‌رویه و قاچاق کالا کافی نیست، ریشه مافیای را باید از طریق دولت خشکاند. **همتی**: سعی می‌کنم در دوره ۴ سال، دامنه تورم را بین ۸ تا ۱۲ درصد برسانم و به تدریج تکرر می‌شود. **مهرعلیزاده**: فقط زمان «شکست بازار» دولت می‌تواند به شیوه‌ای مانع ورشکستگی تولیدکنندگان شود. در آمریکا دولت اواما با تزریق پول وارد بورس شد تا از ورشکستگی جلوگیری کند اما اینجا دولت وارد می‌شود تا ورشکسته کند.

مسئولان پس از اتمام مسئولیت ممنوع‌الخروج می‌شوند؟

«حاجی‌دلیگانی»، عضو کمیسیون قضایی مجلس خبر از تصویب کلیات طرح ممنوعیت خروج مسئولان از کشور پس از اتمام مسئولیتشان در این کمیسیون داد. در این طرح آمده که مقامات کشور تا ۳ سال پس از اتمام مسئولیت و پیش از طی کردن مراحل قانونی نمی‌توانند از کشور خارج شوند. موسی غضنفرآبادی، رئیس کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس نیز در خصوص جلسه امروز کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس شورای اسلامی گفت: در جلسه امروز کمیسیون کلیات طرح ممنوعیت خروج مسئولان از کشور به تصویب اعضای کمیسیون رسید و جزئیات برای بررسی‌های بیشتر به کارگروه تخصصی ارجاع شد. وی پیشتر در خصوص این طرح به ایسنا گفته بود: این طرح متوجه مسئولان و مدیرانی است که اتهام متوجه آن‌ها باشد و در خصوص مدیران و مسئولانی که شرایط موردنظر این طرح را نداشته باشند چنین بحثی مطرح نیست.

دستگاه مسئول کیست که باید تدبیر کند؟!

وزیر نیرو دیروز در صحن علنی مجلس از آخرین وضعیت تولید برق کشور گزارش داد و گفت: «حجم مفید مخازن سدها به نصف سال گذشته کاهش یافته است و همین امر موجب کاهش ظرفیت تولید برق به میزان ۳۵۰۰ مگاوات شده است. اتفاق دوم، گرمای زودرس است که موجب به کار افتادن زودتر دستگاه‌های سرمایشی شده است. طبق آخرین گزارش‌های مراجع جهانی، ۱۰ درصد انرژی مصرفی استخراج رمز ارزها مربوط به ایران است. حداقل ۲ هزار مگاوات ظرفیت برق کشور صرف استخراج رمز ارزها می‌شود، توان مصرفی برق کسانی که مجوز قانونی استخراج رمز ارز در کشور دارند ۳۲۱ مگاوات بیشتر نیست. باید دستگاه‌های مسئول و قوه قضائیه هر چه زودتر تدبیر کنند!». رئیس مجلس نیز عملکرد دولت در حوزه برق را ناکارآمد دانست و خاطرنشان کرد: «آقای وزیر می‌دانست و دولت پیش‌بینی می‌کرد که امسال برق کم داریم، اما تدبیر نکردند. دولت در مورد ساماندهی رمز ارز لایحه نمی‌دهد؟».

◀ **همتی رسماً برکنار شد/ هیئت‌وزیران با توجه به ورود همتی به عرصه تبلیغات انتخابات ریاست جمهوری، با خاتمه مسئولیت وی در سمت ریاست کل بانک مرکزی موافقت کرد.** کارنامه اقتصادی نسبتاً افتضاح دولت روحانی مخصوصاً در حوزه نقدینگی، تورم، ارز، بورس و ... موجب شده تا همتی برای فاصله‌گیری از دولت، تلاش کند و احتمالاً با همین فرضیه هم سناریوی برکناری از سوی روحانی توسط مشاوران او کلید زده شده است. تلاش همتی برای دوگانه سازی با دولت در حالی همچنان ادامه دارد که فعالان سیاسی معتقدند مواضع اخیر همتی، برنامه‌ای است که اصلاح‌طلبان برای ایجاد دوگانه‌هایی همچون سال ۱۳۹۲ و ۱۳۹۶ طراحی کرده‌اند.

◀ **شریعتی: عقلانیت یعنی تصمیم واحد در روزهای پایانی/** سخنگوی ستاد انتخاباتی زاکانی، گفت: «هر نامزدی که از جریان انقلاب بگوید من قطعاً کنار می‌روم، اشتباه کرده است و حتی اگر هم بگوید تا آخر در عرصه حضور دارد بازهم اشتباه است. نامزدهای جریان انقلابی بیش از دو نفر هستند این عقلانیت و هوشمندی در تمام دوستان وجود دارد که در روزهای پایانی تصمیم واحد بگیرند که این تصمیم منجر به ماندگاری یک نفر و یا دو نفر از چهره‌های جریان انقلاب باشد».

◀ **تولید ۵۰ میلیون دز واکسن کوو ایرانی تا پایان شهریور/** رئیس مرکز اطلاع‌رسانی ستاد اجرایی فرمان امام خبر داد: «طبق برنامه تا پایان شهریور بیش از ۵۰ میلیون دز واکسن تولید خواهد شد و ظرفیت تولید ماهانه شهریورماه به بیش از ۲۰ میلیون دز خواهد رسید». دکتر محرز، مسئول کارآزمایی بالینی واکسن کوو ایران برکت نیز گفت: «واکسن کوو ایران برکت بیش از انتظار ما ایمنی‌زایی داشته است. من فکر می‌کنم باید این واکسن هرچه زودتر در اختیار مردم قرار بگیرد و مجوز مصرف اضطراری را اخذ کند».

◀ **درخواست سؤال‌برانگیز سازمان ملل از الکاظمی/** روزنامه الشرق الاوسط چاپ عربستان امروز (یکشنبه) در گزارشی فاش کرد، جنین هنیس پلاسخارت، فرستاده سازمان ملل به عراق درخواست خود از یک مسئول عراقی (مصطفی الکاظمی، نخست‌وزیر عراق) برای استعفا از سمتش را تکذیب نکرد. این روزنامه به نقل از یک مسئول دولتی نوشت: «دیدارهای اخیر پلاسخارت با برخی فرماندهان نظامی عالی‌رتبه در ارتباط با حوادث ۲۶ مه جاری، بدون هماهنگی با دولت عراق انجام شدند». این مسئول اظهار کرد: «دولت عراق از رئیس هیئت سازمان ملل توضیح خواست این دیدارها بر اساس کدام چارچوب قانونی انجام شدند، به‌ویژه که با حوادثی هم‌زمان شدند که حاکمیت کشور را به خطر انداختند».

◀ **تجمع همبستگی با فلسطین در واشنگتن/** صدها نفر از آمریکایی‌های طرفدار فلسطین، دیروز در مقابل کاخ سفید جمع شدند و با در دست داشتن پرچم فلسطین و پلاکاردهایی در حمایت از ملت مظلوم فلسطین، شعارهای ضدصهیونیستی سر داده و خواستار رفع فشارها و تحریم‌ها از سر فلسطینیان شدند.